

МЕСЕЧЕН БИЛТЕН

Публикација на Сојузот на синдикатите на Македонија
февруари 2016 година

ПОТПИШАН МЕМОРАНДУМ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА СИВАТА ЕКОНОМИЈА

24.2.2016

На 24ти февруари 2016, претседателот на Сојузот на синдикатите на Македонија, заедно со претставници на Организацијата на работодавачи на Македонија, Бизнис конфедерацијата на Македонија, Конфедерацијата на слободни синдикати на Македонија и Државниот инспекторат за труд, присуствуваше на потпишувањето на меморандумот за соработка во борат против

Слика 1. Претседателот на ССМ, д-р Живко Митревски на потпишувањето на меморандумот

непријавената работа.

Цел на потпишувањето на овој меморандум е преку размена на информации и идеи во иднина да се справуваат со сивата економија и да ја подигнат свеста за придобивките од пријавената работа.

Според податоците кои беа презентирани по потпишувањето на меморандумот најчести области во кои има непријавени работници се земјоделство, градежништво, транспорт, хотели и ресторани, трговија и услуги, претежно во мали и средни претпријатија.

Слика 2. Претседателот на ССМ, д-р Митревски

мажите се со малку поголема веројатност да се вклучат во непријавената работа отколку жените, а најчесто вклучена е возрасната група од 15 до 30 години. Во прегледот за природата на непријавената работа се наведени и категориите студенти и пензионери, сезонската работа, работата со неполно работно време или на определено време, како и исплатата на плата во плик.

Според статистиката која беше изнесена,

„Од големо значење е вклученоста на сите социјални партнери во сузбивање на непријавената работа со која се соочуваат сите држави. Оваа исклучително негативна појава, има импликации во социјално економската состојба на сите кои се инволвирани во неа и во негативните фискални политики на државата“ - посочи претседателот на ССМ, д-р Живко Митровски. Анализата за големината и опфатот на непријавената работа изразена како процент од бруто домашниот производ, покажува дека непријавената работа во Македонија се движи меѓу 20 и 35 проценти. Во податоците од истражувањата за проектот е наведено дека 11 проценти од работоспособното население во Македонија е ангажирано во неформално вработување, како и дека 22,5 проценти од вкупниот број лица кои работат се дел од таквото вработување. Различните бројки, како што е наведено, честопати се конфузни и даваат погрешна слика.

Државниот инспекторат за труд, според презентираниите податоци, во 2014 година извршил 28.215 инспекции и се евидентирани 427 непријавени работници. Поднесени се 385 барања за поведување прекршочна постапка и две кривични обвиненија. Инспекторатот имал 2.193 анонимни пријави и 2.193 во писмена форма.

АКТИВНОСТИ НА ССМ ЗА БЗР ПРЕС- КОНФЕРЕНЦИЈА

11.2.2016

Слика 1. Претседателот на ССМ, д-р Живко Митревски на прес- конференцијата

Сојузот на синдикатите на Македонија (ССМ) во рамките на кампањата „За сигурни работни места“, која ја спроведуваше по повод 1-ви Мај „Ден на трудот“, заедно со гранските синдикати здружени во ССМ, реализираше Измени и дополнувања на Законот за безбедност и здравје при работа (БЗР).

ССМ во текот на годината реализира низа активности околу оваа кампања и спроведување на повеќе обуки низ регионалните синдикални претставништва (РСП) и синдикални канцеларии (СК).

Во таа насока, на 11.02.2016 година, во Сојузот на синдикатите на Македонија беше одржана прес- конференција по повод отпочнување на реализацијата на проектот: „Зажакнување на партнерствата на граѓанското општество и државните институции во креирање и унапредување на правото за безбедна и здрава работна средина - Основно човеково право“, кој ССМ ќе го реализира заедно со Македонското здружение за заштита при работа (МЗЗПР).

Цел на проектот ќе биде остварување на одредбите од Законот за БЗР и обврските кои ги имаат синдикалните претставници за БЗР.

На прес конференцијата претседателот на ССМ д-р Живко Митревски истакна дека истражувањата ќе бидат спроведени во 10 региони на територијата на Македонија: Струмица, Велес, Куманово, Битола, Штип, Кавадарци, Прилеп, Гостивар Охрид и Кичево, каде што ќе се овозможи обука на сите претседатели на синдикални организации и претставници за безбедност и здравје при работа, како би можеле полесно да го имплементираат овој закон. Во рамките на проектот ќе се обезбеди и заедничко присуство на граѓанските организации кои ќе бидат вклучени во делот на поттикнување на зајакнати мерки за безбедност при работа и заедно со работодавачите успешно ќе се реализира овој значаен проект. Исто така во рамките на овој проект планирани се повеќе обуки и вклучување на експерти за безбедност при работа. Нашата идеја е комплетно да ги имплементираме измените на Законот за безбедност и здравје при работа кои се однесуваат на законската обврска работодавачот задолжително да побара мислење од претседателот на синдикалната организација при подготовка на изјавата за безбедност и здравје при работа, претседателот на синдикалната организација задолжително да учествува во анализа на недостатоците при утврдување на условите за безбедност и здравје при работа на работните места, работодавачот задолжително да го вклучи претседателот на синдикалната организација и претставникот за безбедност и здравје при работа при набавка на нова опрема или воведување на нова технологија на работните места, истакна претседателот Митревски. Исто така, со формирање на Центарот за обука, ССМ заедно со гранските синдикати ќе овозможи непосредна можност сите работници да можат да посетат ваква обука и да добијат одредени сертификати.

Се надеваме дека со ваквите активности и ваквите мерки ќе придонесеме како синдикат да ја подобриме состојбата при обезбедување на безбедни услови при работа на нашите работници и доследно спроведување на Законот за БЗР, потенцираше претседателот Митревски. Во изминатиот период од извештајот на Трудовиот инспекторат за 2015 година, имаше податок дека се пријавени над 243 повреди на работно место и 4 смртни случаи, што не се бројки за занемарување, па затоа, на овој начин се трудиме превентивно да делуваме и да обезбедиме максимална превенција и заштита при работа.

ЕВАЛУАЦИЈА И СРЕДНОРОЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОЕКТОТ НА МОТ - ПОДОБРУВАЊЕ НА СОЦИЈАЛНИОТ ДИЈАЛОГ

18.2.2016

Слика 1. Претседателот Митревски на состанокот со евалуаторот од МОТ г-ѓа Лејла Тановиќ

На 18ти февруари 2016 година во Сојузот на синдикатите на Македонија во состав на проектот на МОТ "Подобрување на социјалниот дијалог", се одржа состанок со г-ѓа. Лејла Тановиќ, евалуатор на Меѓународната организација за труд МОТ.

Целта на овој состанокот беше да се направи среднорочен извештај за досегашните активности кои беа реализирани со проектот како и да се разговара за идеи и потреби од можни идни активности во рамките на проектот.

На состанокот присуствуваше претседателот на ССМ, д-р Живко Митревски и советникот на претседателот на ССМ за проекти и ЕУ интеграции, м-р Лидија Насковска. Претседателот го истакна задоволството од досега спроведените активности од страна на проектот како и ја истакна потребата за идните активности кои би се насочиле кон унапредување на социјалниот дијалог. Како можни идни анализи кои треба да се направат беа посочени анализа за влегување на привремените работници како посебна категорија на лица во поглед на колективното договарање и склучување на КД, синдикално организирање на овие лица се со цел и поголема заштита на нивните работнички права како и анализа за нивната безбедност и здравје при работа за времето на кое се ангажираат за таа работа како и анализа за познавањето на младите луѓе во поглед на социјалниот дијалог и потребата од синдикално организирање со што истото би се споило и со организирањето на спектакл за подигање на капацитетите на младите за овие клучни сегменти.

Проектот продолжува со своето реализирање и во наредниот период.

ПРВ РАБОТЕН СОСТАНОК ПО ОДНОС НА ПРОЕКТОТ ЗА БЗР - СТРУМИЦА

19.2.2016

Слика 1. Учесници на работниот состанокот

во состав на проектот: „Зајакнување на партнерствата на граѓанското општество и државните институции во креирање и унапредување на правото за безбедна и здрава работна средина - Основно човеково право”.

Пред почетокот на состанокот се одржа прес-конференција на која своја изјава даде Советникот на претседателот на ССМ за проекти и ЕУ интеграции, м-р Лидија Насковска и претставникот од МЗЗПР, Фатмир Сарачини.

Сојузот на синдикатите на Македонија во соработка со Македонското здружение за заштита при работа денеска во Струмица го одржува првиот од 10-те работни состаноци за проектот кој има цел да го зајакне партнерството меѓу граѓанските организации државните институции во делот на остварување безбедна и здрава работна средина. Фирмите да инвестираат во безбедност при работа.

Резултатите од ваквите инвестиции покажуваат дека подобрените услови за работа влијаат врз зголемување на профитабилноста на компанијата. За оваа цел беа изготвени прашалници за работниците и синдикалните претставници за безбедност при работа. Целта беше да се види колку работниците се запознаени со новите измени и со работата на синдикалниот претставник и неговото дејствување, додека синдикалните претставници требаше да одговорат во која мерка се почитува и се спроведува овој закон во претпријатијата“ - изјави м-р Лидија Насковска, советник на претседателот на ССМ за проекти и ЕУ интеграции.

„Очекуваме проектот да влијае врз подобрување на соработка на граѓанските организации со работниците и работодавачите, како и подигнување на јавната свест за важноста за заштитата при работа. Ние имавме проект кој траеше 5 години каде што се грантираа одредени компании за да се види дали тоа инвестирање е трошок или инвестиција за компанијата. Се увиди дека во тие компании се подобрија условите за работа и се подобри имиџот, но воедно и се зголеми и добивката, а повратокот на средствата беше за околу 3 години“ - истакна Фатмир Сарачини, претставник на МЗЗПР. Состанокот го отвори координаторот на проектот, Весна Ристовска, која ја презентираше целта на проектот со сите активности. Понатаму следеше презентација на законот за БЗР со осврт на улогата на синдикалниот претставник/претставникот на вработените за БЗР од страна на Даниела Индова, стручно лице по БЗР.

Презентирање на резултатите од истражувањето и анализата на прашалниците за улогата на синдикалниот претставник/претставникот на вработените за БЗР на локално ниво, проблеми и предизвици, имаше претседателот на регионално претставништво на ССМ во Струмица Васил Глигоров и Зорка Андова координатор на регионална канцеларија на ССМ во Радовиш.

Како последна точка на дневниот ред беа презентирани заклучоците од состанокот од кои произлезе дека во компаниите каде што има формирано синдикална организација, на претставникот за БЗР му е овозможено непречено извршување на неговата функција од страна на неговиот работодавач како и дека вработените се запознаени со основните принципи и одредби содржани во законот за БЗР. Во однос на изјавата за безбедност и проценката за ризик сите беа категорични дека овие мерки од законот за БЗР ги има во претпријатијата во стопанството каде всушност и беа направени поголемиот број на анализи и дека доследно се почитуваат. По однос на можноста вработените да се обратат до синдикалниот претставник/претставникот на вработените за БЗР од дискусијата може да се заклучи дека голем број на вработени имаат каде да се обратат, но и дека истите не упатуваат претставки во однос на безбедноста и здравјето на работното место. Како заклучок од дискусијата од оваа тема може да се каже дека и самите вработени не превземаат мерки во однос на овој проблем и често тоа останува само како муабет помеѓу самите вработени.

Како генерален заклучок на работниот состанок беше дека во фирмите каде работниците се синдикално организирани постојат подобри услови за безбедна и здрава работна средина.

ПРОДОЛЖУВААТ РАБОТНИТЕ СОСТАНОЦИ ПО ОДНОС НА ПРОЕКТОТ ЗА БЗР - ВЕЛЕС

23.2.2016

На 23.2.2016 год. во Велес, Сојузот на Синдикатите на Македонија во соработка со Македонското здружение за заштита при работа, одржаа прес-конференција и работен состанок со социјалните партнери, граѓански организации, медиуми, претставници од релевантни сектори и други засегнати чинители од регионот во состав на проектот: „Зајакнување на партнерствата на граѓанското општество и државните институции во креирање и унапредување на правото за безбедна и здрава работна средина - Основно човеково право”.

Слика 1. Претседателот Митревски на прес-конференцијата

Пред почетокот на состанокот се одржа прес-конференција на која своја изјава даде претседателот на ССМ, д-р Живко Митревски.

„Изминатите неколку години значително се подобрени мерките за безбедност и здравје при работа, намален е бројот на повреди при работа кај работници и расте свеста кај работодавачите за обезбедување на услови за безбедност на работното место“, изјави претседателот на Сојузот на синдикатите на Македонија Живко Митревски вели дека.

„За македонските работници посебно од 2010 година со постојаните промени кои ги правиме во Законот за безбедност и здравје при работа можам да кажам дека се подобрува таа клима и се подобрува свесноста. И самиот факт што се намалува бројот на повредите правејќи споредба со претходните години и намалувањето на смртните последици доволно зборува дека свесноста од потребата за безбедност и здравје при работа е се поголема. И казните кои што исто така се присутни и санкционата политика која ја водиме за неспроведување на мерките сме сигурни дека ќе делува превентивно и понатаму да се подобрува состојбата,“ - изјави Претседател на ССМ, д-р Живко Митревски.

„Во делот на спроведување на еден проевропски тип на синдикализам обезбедивме и нашиот претседател на синдикалната организација да може да врши анализа и контрола на работните места најмалку два пати годишно. Доколку утврди дека не постојат услови за безбедност може дури и да го запре процесот а производство.

Слика 1. Претседателот Митревски на прес-конференцијата

Со најновите измени исто така се обезбедува, секој записник кој го прави трудовиот инспекторат за безбедност и здравје при работа да не може да биде затворен доколку претходно не биде информиран или потпишан и од страна на претседателот на синдикалната организација" – изјави претседателот Митревски.

Состанокот го отвори претседателот на ССМ, д-р Живко Митревски кој укажа на значењето на законот за БЗР и потребата од обуки, збогатување на капацитетите на претседателите на синдикални организации и претставниците за БЗР за обезбедување на здрави и безбедни услови при работа на работните места и значењето на зајакнување на партнерството помеѓу граѓанките организации и државните институции кое во голема мерка влијае во делот на остварување на безбедна и здрава работна средина. За целите на проектот, активности и презентација на законот за БЗР со осврт на улогата на синдикалниот претставник/претставникот на вработените за БЗР свое излагање имаше менаџерот, Весна Ристовска. Презентирање на резултатите од истражувањето и анализата на прашалниците за улогата на синдикалниот претставник/претставникот на вработените за БЗР на локално ниво, проблеми и предизвици, имаше секретарот на регионалното синдикално претставништво (РСП) на ССМ во Велес, Себаедин Шакиров и Јанка Јованова координатор на регионална синдикална канцеларија (РСК) на ССМ во Свети Николе.

Во дискусијата учествуваа сите учесници меѓу кои и Љубица Јаневска, претставник од „Ронтис“, претпријатие за медицински помагла, која ги запозна присутните со искуствата од БЗР во нејзиното претпријатие како добар пример за почитување на законските одредби за БЗР.

На крај од состанокот беа презентирани заклучоците од кои произлезе дека врз основа на спроведените истражувања и анализи на локално ниво може да се заклучи дека во компаниите каде има формирано синдикална организација, дека на претставникот за БЗР му е овозможено непречено извршување на неговата функција од страна на неговиот работодавач како и дека вработените се запознаени со основните принципи и одредби содржани во законот за БЗР. Во однос на изјавата за безбедност и проценката за ризик мерките од законот за БЗР ги има во претпријатијата во стопанството каде всушност и беа направени поголемиот број на анализи и истите доследно се почитуваат.

Со овие заклучоци уште еднаш се потврдува ставот дека колективната заштита и преку членување во синдикат, претставува најдобар облик на дејствување и заштита на сите работнички права вклучително правото за работа во безбедна и здрава работна средина.

ТРЕТ РАБОТЕН СОСТАНОК ПО ОДНОС НА ПРОЕКТОТ ЗА БЗР - БИТОЛА

25.2.2016

На 25.2.2016 год. во Битола, Сојузот на Синдикатите на Македонија во соработка со Македонското здружение за заштита при работа, одржаа прес-конференција и работен состанок со социјалните партнери, граѓански организации, медиуми, претставници од релевантни сектори и

други засегнати чинители од регионот во состав на Слика 1. Отворање на работниот состанокот проектот: „Зајакнување на партнерствата на граѓанското општество и државните институции во креирање и унапредување на правото за безбедна и здрава работна средина - Основно човеково право”.

Пред почетокот на состанокот се одржа прес-конференција на која своја изјава даде Советникот на претседателот на ССМ за проекти и ЕУ интеграции, м-р Лидија Насковска, правниот застапник од РСП Битола, Љупчо Василевски и координаторот на проектот, Весна Ристовска. „Во изминатата година од ССМ имаме податок од ДИТ кој говори дека имало 243 повреди на работни места, од кои 4 биле со смртни последици“ рече Лидија Насковска – советник на претседателот на синдикат за проекти.

„Вработување на стручни лица скоро во сите поголеми организации има. Најголема заштита имаат во две производствени компании во Битола и една помала текстилна фабрика во Ресен“ рече Љупчо Василевски – правен застапник во регионалното претставништво на ССМ.

Според неформалните извештаи на Македонското здружение за заштита при работа, ова се извештаи за 2015 година, регистрирани се 44 несреќни случаи, со смртни последици“ истакна Весна Ристевска – проект менаџер во Македонско здружение за заштита при работа.

Состанокот го отвори координаторот на проектот, Весна Ристовска, која ја презентираше целта на проектот со сите активности.

Понатаму следеше презентација на законот за БЗР со осврт на улогата на синдикалниот претставник/претставникот на вработените за БЗР од страна на Агим Шаќири, професор на Европскиот Штулов Универзитет.

Презентирање на резултатите од истражувањето и анализата на прашалниците за улогата на синдикалниот претставник/претставникот на вработените за БЗР на локално ниво, проблеми и предизвици, имаше правниот застапник во регионалното претставништво на ССМ во Битола Љупчо Василевски.

Слика 1. Присутни на работниот состанокот

На крајот на состанокот можеше да се заклучи дека очекувањата од применувањето на Законот за заштита при работа и неговите измени, доколку се применува правилно, треба да донесе поголем бенефит и за работниците, но и за работодавачите.

Во битолскиот регион, по спроведената анкета на регионалната канцеларија на Сојузот на синдикатите, подигната е свеста за безбедноста на работниците, а постојат и дел од фирмите кои целосно ги применуваат стандардите. Од друга страна, се запазува и потребата од вработување на соодветно образовани лица кои ќе ги применуваат потребните стандарди за заштита при работа.

Потребна е дополнителна обука за синдикалните претставници/ претставниците за БЗР. Во компаниите со над 50 вработени, синдикалниот претставник има право да го обиколи работниот простор, да разговара со работодавачот доколку постојат проблеми, да го извести инспекторот за труд за одредени недостатоци, да ја потпише изјавата за безбедност и здравје при работа, да даде свое мислење и да учествува во увид при проценката на работните места, односно дали работодавачот ги запазил сите мерки при проценување на ризик на работните места.

На крај од состанокот како генерален заклучок беше дека важноста на овој закон треба да се прошири и над компаниите кои имаат од 1 до 10 вработени во соодветен обем и потреба. Иако податоците покажуваат дека бројот на повреди и несреќи при работа е намален, сепак секогаш има простор за дополнителни мерки со цел обезбедување на уште поголема заштита на работниците.

КАМПАЊАТА ЗА ИМПЛЕМЕНТИРАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БЗР И ЕДУКАЦИЈА НА ПРЕТСЕДАТЕЛИТЕ НА СИНДИКАЛНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ ОД ССМ И МЗЗПР

29.2.2016

Во Куманово на 29.2.2016 година пред претседателите на С.О., претставниците на инспекторатот и локалната самоуправа претставниците на приватни претпријатија и граѓанските организации беше организиран работен состанок за БЗР.

Посебна анализа на состојбата околу БЗР во Куманово презентираше секретарот на регионалното синдикално претставништво Миле Спасовски.

На состанокот можеше да се заклучи дека применувањето на Законот за заштита при работа и неговите измени, доколку се применува правилно, треба да донесе поголем бенефит и за работниците, но и за работодавачите.

Во овој регион, по спроведената анкета на регионалната канцеларија на Сојузот на синдикатите, подигната е свеста за безбедноста на работниците, а постојат и дел од фирмите кои целосно ги применуваат стандардите. Од друга страна, се запазува и потребата од вработување на соодветно образовани лица кои ќе ги применуваат потребните стандарди за заштита при работа. Потребна е дополнителна обука за синдикалните претставници/претставниците за БЗР.

Во компаниите со над 50 вработени, синдикалниот претставник има право да го обиколи работниот простор, да разговара со работодавачот доколку постојат проблеми, да го извести инспекторот за труд за одредени недостатоци, да ја потпише изјавата за безбедност и здравје при работа, да даде свое мислење и да учествува во увид при проценката на работните места, односно дали работодавачот ги запазил сите мерки при проценување на ризик на работните места.

Слика 1. Присутни на работниот состанокот

На крај од состанокот беа како генерален заклучок беше дека важноста на овој закон треба да се прошири и над компаниите кои имаат од 1 до 10 вработени во соодветен обем и потреба.

Иако податоците покажуваат дека бројот на повреди и несреќи при работа е намален, сепак секогаш има простор за дополнителни мерки со цел обезбедување на уште поголема заштита на работниците.

Сојуз на синдикатите на Македонија
ул. „12-та Македонска Ударна Бригада“ бр. 2-А, 1000
Скопје
контакт тел/факс +389 2 3161374
е-маил: info@ssm.org.mk